	URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE	
	Informacja sygnałna	Data opracowania - luty 2007 r.
Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84		Internet: http://www.stat.gov.pl/urzeddy/krak

Nr 3

WYNIKI PRODUKCJI ROŚLINNEJ W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2006 ROKU

Informacja zawiera wyniki trzeciego tzw. wynikowego szacunku plonów i zbiorów upraw rolnych i ogrodniczych.

Prezentowane dane opracowano na podstawie: badań reprezentacyjnych przeprowadzonych w wylosowanych gospodarstwach indywidualnych, wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych, spółek oraz ocen i ekspertyz prowadzonych przez rzeczoznawców GUS szczebla gminnego i wojewódzkiego. Powierzchnię upraw przyjęto według wyników czerwcowego badania reprezentacyjnego „Użytkowanie gruntów, powierzchnia zasiewów oraz pogłowie zwierząt gospodarskich” przeprowadzonego na 3% próbie gospodarstw indywidualnych oraz na podstawie sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielni i spółek.

Powierzchnia zasiewów w województwie małopolskim w 2006 r. wynosiła 409,4 tys. ha (3,6% zasiewów krajowych) i była większa niż przed rokiem o 1,9%. Powierzchnia odlogów i ugorów w gospodarstwach rolnych wynosiła 46,9 tys. ha, co stanowiło 10,3% ogólnej powierzchni gruntów ornych.

Rok 2006 nie był korzystny dla produkcji rolniczej. Osiągnięte plony głównych ziemiopłodów były niższe niż w roku poprzednim. Główną przyczyną słabszego plonowania była okresowa susza glebowa, która utrzymywała się od połowy czerwca do końca lipca.

Zbiory głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2006 roku przedstawiają się następująco:

- zboża ogółem - 648,3 tys. ton, tj. o 24,0% mniej niż przed rokiem,
- rzepak i rzepik - 8,3 tys. ton, tj. na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego,
- ziemniaki - 671,7 tys. ton, tj. o 23,1% mniej niż w 2005 r.,
- buraki cukrowe - 66,2 tys. ton, tj. o 22,8% mniej od zbiorów ubiegłorocznych,
- warzywa gruntowe - 537,0 tys. ton, tj. o 12,6% mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym,
- owoce z drzew - 130,2 tys. ton, tj. o 2,1% mniej niż w 2005 r.,
- owoce jagodowe - 28,1 tys. ton, tj. o 8,9% mniej od uzyskanych przed rokiem.

TABL.1 POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002-2005 ^a	2005	2006
POWIERZCHNIA w ha			
Zboża ogółem	257756	255883	252874
w tym zboża podstawowe z mieszankami	245098	242557	241726
Rzepak i rzepik	2239	2823	2996
Ziemniaki	57865	49075	44763
Buraki cukrowe	1884	1747	1405
PLONY z 1 ha w dt			
Zboża ogółem	31,9	33,3	25,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami	30,5	31,8	24,5
Rzepak i rzepik	27,4	29,0	27,6
Ziemniaki	178	178	150
Buraki cukrowe	447	491	472

TABL.1 POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002-2005 ^a	2005	2006
ZBIORY w tonach			
Zboża ogółem	821537	852726	648309
w tym zboża podstawowe z mieszankami	747807	770658	592397
Rzepak i rzepik	6125	8184	8257
Ziemniaki	1029145	873555	671693
Buraki cukrowe	84158	85781	66243

a Średnie wieloletnie.

Powierzchnia uprawy **zbóż ogółem** wynosiła 252,9 tys. ha i była mniejsza niż w roku 2005 o 1,2%. W ogólnej powierzchni zasiewów zboża stanowiły 61,8%, tj. o 1,8 pkt procentowego mniej niż przed rokiem. Udział naszego województwa w krajowej powierzchni zbóż wynosił 3,0%.

Zboża podstawowe z mieszankami uprawiano na powierzchni 241,7 tys. ha. Areal uprawy **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia, pszenżyta) zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 2,6% i wynosił 167,0 tys. ha. Udział zbóż intensywnych w grupie zbóż podstawowych z mieszankami wynosił 69,1% (w Polsce 57,4%).

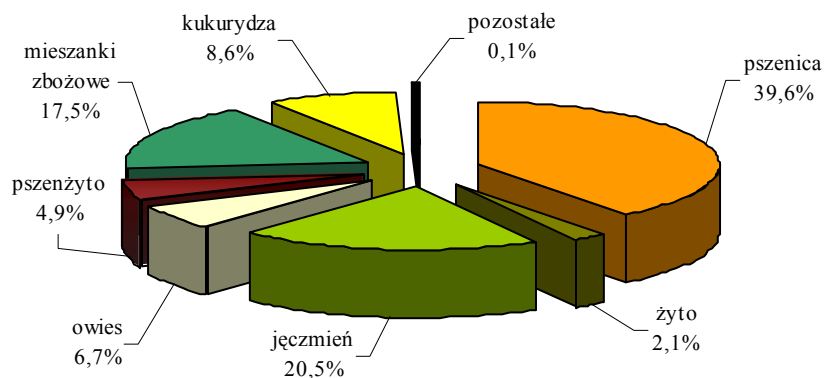
TABL.2 STRUKTURA ZASIEWÓW ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z MIESZANKAMI ZBOŻOWYMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	
		Małopolska	Polska
		w %	
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	100,0	100,0	100,0
Pszenica ozima	39,6	38,1	22,5
Pszenica jara	3,5	4,4	4,7
Żyto	4,0	2,7	16,5
Jęczmień ozimy	1,6	1,4	1,9
Jęczmień jary	18,5	19,2	13,3
Owies	9,6	8,7	6,7
Pszenżyto ozime	6,2	4,7	13,5
Pszenżyto jare	1,2	1,2	1,5
Mieszanki zbożowe ozime	1,5	1,3	0,8
Mieszanki zbożowe jare	14,3	18,3	18,5

Średnie plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oszacowano na 24,5 dt/1 ha, tj. o 7,3 dt z 1 ha (o 23,0%) mniej niż w 2005 r.

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami oceniono na 592,4 tys. ton, tj. o 23,1% mniej niż w roku poprzednim. Wszystkie gatunki zbóż podstawowych plonowały zdecydowanie słabiej w porównaniu z plonami uzyskanymi w roku ubiegłym.

STRUKTURA ZBIORÓW ZBÓŻ W 2006 R.

Zbiory **zbóż ozimych** oszacowano na 285,3 tys. ton, tj. mniej niż w roku poprzednim o 32,9%. Jest to wynikiem mniejszej powierzchni oraz niższych plonów. Plony zbóż ozimych określono na 24,5 dt z 1 ha, tj. niżej o 26,0% niż przed rokiem.

Zboża ozime przed wejściem w stan zimowego spoczynku były w dobrej kondycji. Terminowe siewy, przedłużona jesienna wegetacja (pomimo lokalnych niedoborów wilgoci) wpłynęły korzystnie na ich stan. Zimowe warunki z opadami śniegu i mrozem nastąpiły od połowy stycznia i trwały bardzo długo - jeszcze w marcu zdarzały się spadki temperatury nocą do -10, -15°C. Występowały też opady śniegu. Zejście okrywy śnieżnej i zdecydowane ocieplenie rozpoczęło się dopiero w ostatnich dniach marca. Straty w oziminach po długotrwałej zimie z zalegającą okrywą śnieżną okazały się znaczące. Duże porażenie pleśnią śniegową i przeredzenie ozimin były przyczyną zaorań i przesiewów wielu plantacji. W wyniku strat zaorano około 6% zasianych ozimin. Wiosenna wegetacja ozimin przebiegała w dobrych warunkach. Straty zimowe oraz opóźnienia zostały w pewnej mierze zregenerowane. Bardzo sucha i upalna pogoda w lipcu spowodowała gwałtowne dojrzewanie i słabe nalewanie ziarna. Zebrane ziarno było mało dorodne, w efekcie plony wszystkich gatunków zbóż ozimych okazały się znacznie słabsze niż przed rokiem. Największy spadek plonowania wystąpił w przypadku pszenicy ozimej, której plon oceniono na 25,0 dt/1ha (mniejszy o 9,7 dt w porównaniu z rokiem poprzednim).

Przy plonach **zbóż jarych** ocenionych na 24,6 dt z 1 ha, tj. o 5,6 dt z 1 ha niższych od ubiegłorocznych, zbiory szacuje się na 307,1 tys. ton, tj. o 11,1% mniej niż w 2005 r. Siewy zbóż jarych z powodu późnego zejścia okrywy śnieżnej były znacznie opóźnione i prowadzone prawie równocześnie dla wszystkich gatunków. Wschody i początkowy okres wegetacji zbóż jarych przebiegał w dobrych warunkach. Podobnie jak w przypadku zbóż ozimych o uzyskaniu słabych plonów zadecydowały niekorzystne warunki w fazie dojrzewania.

TABL.3 POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, PLONY I ZBIORY ZBÓŻ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach		
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005= =100
Zboża ogółem	255883	252874	33,3	25,6	852726	648309	76,0
Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi razem	242557	241726	31,8	24,5	770658	592397	76,9
pszenica ozima	96128	92155	34,7	25,0	333868	230760	69,1
pszenica jara	8520	10652	31,0	24,6	26445	26236	99,2
żyto	9780	6631	26,3	20,2	25722	13407	52,1
jęczmień ozimy	3751	3506	32,2	24,6	12096	8628	71,3
jęczmień jary	44885	46486	33,3	26,8	149527	124441	83,2
owies	23178	20926	24,7	20,9	57236	43660	76,3
pszenżyto ozime	15068	11261	28,8	22,7	43323	25537	58,9
pszenżyto jare	3010	2927	27,2	22,1	8186	6460	78,9
mieszanki zbożowe ozime	3615	3056	28,7	22,7	10376	6938	66,9
mieszanki zbożowe jare ...	34622	44126	30,0	24,1	103878	106329	102,4
Kukurydza na ziarno	13234	10960	61,9	50,8	81929	55690	68,0
Pozostałe zbożowe	92	188	15,0	11,8	139	222	159,1

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku** wynosiła 3,0 tys. ha i była większa niż przed rokiem o 6,1%. Zasiwy rzepaku jarego stanowiły 7,4% ogólnej powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku. Plony rzepaku oszacowano na 27,6 dt/ha, tj. o 1,4 dt/ha (o 4,8%) niżej w porównaniu z rokiem poprzednim. Przy większej powierzchni uprawy i nieco słabszym plonowaniu zbiory rzepaku i rzepiku, wynoszące 8,3 tys. ton, były zbliżone do zbiorów osiągniętych w 2005 r.

Plantacje rzepaku ozimego przetrzymały stosunkowo dobrze. Późniejszy przebieg wegetacji był prawidłowy w sprzyjających warunkach. Lipcowe upały nie zaszkodziły już rzepakowi ozimemu, obniżyły natomiast znacząco plony rzepaku jarego.

Pod uprawę **ziemniaków** przeznaczono w 2006 r. 44,8 tys. ha, tj. o 4,3 tys. ha (8,8%) mniej niż przed rokiem. W ostatnich kilku latach obserwuje się systematyczne ograniczenie arealu uprawy ziemniaków. Udział województwa małopolskiego w krajowej powierzchni uprawy ziemniaków wynosił 7,5%. Sadzenie ziemniaków było opóźnione. Wschody i początkowy przebieg wegetacji przebiegał

w sprzyjających warunkach, jednak bardzo wysokie temperatury i susza glebowa w okresie letnim zdecydowały o słabym plonowaniu. Okres wegetacji uległ skróceniu. Duży był procent bulw drobnych.

Plony ziemniaków oszacowano na 150 dt/ha, tj. o 28 dt/ha (15,7%) niżej w stosunku do 2005 r. Przy zmniejszonym areale uprawy i słabszych plonach zbiory ziemniaków wynosiły 671,7 tys. ton, tj. o 23,1% mniej w porównaniu z produkcją osiągniętą w 2005 r.

Buraki cukrowe uprawiano na powierzchni 1,4 tys. ha, tj. mniejszej o 19,6% w odniesieniu do powierzchni z 2005 r. Plony buraków cukrowych były niższe od ubiegłorocznych o 3,9% i wynosiły 472 dt/ha. Przy ograniczonej powierzchni i niższych plonach produkcja buraków cukrowych, wynosząca 66,2 tys. ton, była mniejsza w porównaniu z uzyskaną w 2005 r. o 22,8%.

Wschody i początkowy wzrost buraków cukrowych przebiegał w korzystnych warunkach. Lipcowe upały zahamowały wzrost roślin. Poprawa warunków wilgotnościowych w sierpniu oraz długa i ciepła jesień wpłynęły na osiągnięcie zadawalających plonów.

Powierzchnia uprawy **warzyw gruntowych** łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych wynosiła 22,4 tys. ha i była mniejsza od ubiegłorocznej o 0,6 tys. ha.

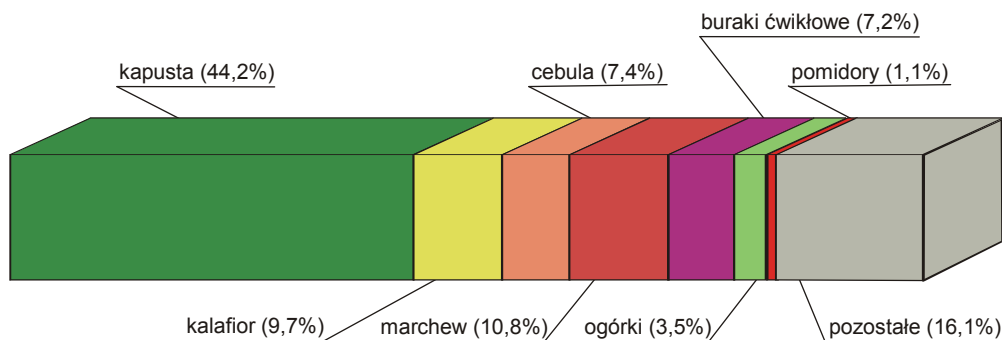
TABL.4 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
OGÓŁEM	23002	22384	x	x	614616	536982
Kapusta	5884	5721	453	415	266436	237361
Kalafiory	2120	2160	262	240	55544	51842
Cebula	2460	2443	213	163	52357	39871
Marchew jadalna	2574	2530	254	230	65435	58077
Buraki ćwikłowe	1821	1828	242	212	44140	38738
Ogórki	1520	1321	137	140	20827	18499
Pomidory	490	480	133	125	6517	6002
Pozostałe ^a	6133	5901	169	147	103360	86592

a Pory, selery, pietruszka i inne.

Zbiory warzyw gruntowych wyniosły 537,0 tys. ton, tj. o 12,6% mniej od uzyskanych w roku ubiegłym. Zbiory wszystkich podstawowych gatunków warzyw były mniejsze niż przed rokiem, przy czym największy spadek produkcji wystąpił w przypadku cebuli.

STRUKTURA ZBIORÓW WARZYW GRUNTOWYCH W 2006 R.

O słabszych zbiorach warzyw zdecydowały głównie warunki pogodowe, które utrzymywały się w okresie letnim. Nadmierne nasłonecznienie, wysokie temperatury przy znacznych niedoborach wilgoci w glebie ograniczyły wzrost warzyw.

Łączne zbiory **owoców** w 2006 r. oceniono na 158,3 tys. ton, tj. o 3,4% mniej niż przed rokiem.

Owoców z drzew zebrano 130,2 tys. ton, tj. o 2,1% mniej w porównaniu z 2005 r. Zadawające były zbiory jabłek, wyższe od zbiorów ubiegłorocznych o 8,1%. Jabłonie przezimowały dobrze, kwitły obficie, a drzewa utrzymały wystarczającą ilość zawiązków do osiągnięcia dobrych plonów. Występująca w okresie letnim susza ograniczyła przyrost masy owoców, jednak późniejsza poprawa warunków wilgotnościowych i długa ciepła jesień wpłynęła korzystnie na osiągnięte plony. Z pozostałych gatunków drzew owocowych uzyskano niższe zbiory niż w roku poprzednim. Bardzo słabo owocowały czereśnie, wiśnie, śliwy, brzoskwinie i morele. W gatunkach tych wystąpiły znaczne uszkodzenia mrozowe pędów. Kwitnienie było bardzo słabe, a ilość zawiązanych owoców niewielka.

TABL.5 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY OWOCÓW Z DRZEW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
OGÓŁEM	15298	15057	x	x	133002	130193
Jabłonie	9154	9115	120	131	110104	119022
Grusze	1037	1013	47	40	4873	4030
Śliwy	2568	2475	35	15	8998	3823
Wiśnie	1211	1187	42	15	5032	1766
Czereśnie	861	821	35	12	2999	945
Pozostałe ^a	466	446	21	14	995	608

a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

Zbiory **owoców jagodowych** ocenione na 28,1 tys. ton były niższe o 8,9% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek zbiorów wystąpił w przypadku malin, porzeczek, agrestu i pozostałych jagodowych. Okrywa śnieżna uchroniła krzewy owocowe przed przemarzeniem. Niedobory wilgoci, szybkie dojrzewanie przy upalnej pogodzie powodowały, że owoce były drobne i mało dorodne.

TABL.6 POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha		Plony z 1 ha w dt		Zbiory w tonach	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
OGÓŁEM	6833	6656	x	x	30806	28067
Truskawki	2737	2764	40	41	10921	11416
Maliny ^a	604	586	31	30	1857	1733
Porzeczki	2399	2295	50	42	11884	9560
Agrest	681	626	61	58	4167	3617
Pozostałe ^b	412	385	48	45	1976	1742

a Łącznie z jeżyną bezkolcową. **b** Aronia, borówka wysoka i inne.

Powierzchnia **truskawek** (z uwzględnieniem uprawy truskawek w ogrodach przydomowych) była zbliżona do ubiegłorocznej. Zbiory truskawek oszacowano na 11,4 tys. ton, tj. o 4,5% więcej niż w roku poprzednim. Plantacje truskawek były osłabione po zimie, wegetacja ruszyła z opóźnieniem. Okres owocowania został skrócony ze względu na suszę i upały.

Opracowanie: Danuta Pietruszka

Wydział Statystyki Gospodarczej tel. 012 420 43 10

Skład komputerowy - Wydział Analiz